

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı **Adil KARAİSMAİLOĞLU** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 14.10.2020

Saygılarımla.

Suzan SAHİN
Hatay Milletvekili

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı 2019 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda;

Bakanlık tarafından yürütülen projeler kapsamında kamulaştırılması yapılan toplam 52.295.237 TL tutarındaki arazi ve arsaların kamulaştırma bedelleri üzerinden yapılmakta olan yatırımlar hesabına kaydedildiği,

Yap-işlet-devret modeli ile gerçekleştirilen İstanbul Boğazı Karayolu Tüp Geçışı (Avrasya Tüneli) projesinde hizmet imtiyaz varlığı ve gelecek dönemlere ait muhtemel vazgeçilen gelire (uygulama sözleşmesinde İdarece işletme dönemi boyunca verileceği öngörülen talep garantilerinin toplam tutarı) ilişkin muhasebe kayıtlarının gerçeğe uygun yapılmadığı, muhtemel vazgeçilen gelir tutarının 2019 yılsonu itibarıyla 36.801.229.142 TL olarak tahmin edildiği,

Avrasya Tüneli projesi uygulama sözleşmesinin “garanti edilen araç sayısı” başlıklı maddesine göre idare tarafından görevli şirkete işletme döneminin ilk yılında çift yönlü 25.000.000 araç geçiş garantisi verildiği ve bu sayının takip eden yıllarda %0,5 artış katsayısı ile hesaplanacağını düzenlendiği, ancak Bakanlıkça yapılan tahminlerde 2026 yılından itibaren garanti edilen araç sayısına ulaşılabileceği, 2019-2025 dönemi için toplam 963.167.225 TL garanti ödemesinin öngörüldüğü halde muhasebe kayıtların alınmadığı,

Avrasya Tüneli'nin işletmeye alındığı 2016 yılı Aralık ayından itibaren 1.233.969 adet kaçak geçişe ilişkin ücret ve para cezasının (cezaların %65'i) ödenmediği, garanti edilen araç sayısında ücreti ödenmiş geçişler dikkate alınırken, ücreti alınmayan kaçak geçişlerin hesaba katılmadığı, bu durumun uygulama sözleşmesinden kaynaklanan garanti ödemesi yükümlülüğünü arttırdığı, 2016 yılından bu yana 24.143.396 TL garanti ödemesi yapıldığı, kaçak geçişler dolayısıyla 24.143.396 TL fazladan garanti ödemesinin yapılarak kamunun zarara uğratıldığı,

Avrasya Tüneli projesi için İdarenin talebi üzerine geçiş ücreti indirimi yapılması nedeniyle yıllık garanti ödemeleri ve indirimli geçiş ücreti uygulamasından dolayı fark ödendiği, ödemelerin sözleşmede belirtilen sürede ödenmemesinden kaynaklı gecikme faizi ve döviz kuru farkı ödendiği, 2019 yılında bu gecikmeli ödemelerin Bakanlığa mali bir külfet oluşturduğu, bu ödemelerden dolayı şirkete 941.970 TL ilave ödeme yapıldığı,

Yap-işlet-devret modeli ile yaptırılan Osmangazi Köprüsü'nün de dahil olduğu İstanbul-İzmir Otoyolu'nda ihalenin sözleşmeyi kazanan şirket lehine geriye doğru yürütülerek, işletmeyi alan Nurol-Özaltın-Makyol-Astaldi-Yüksel-Göçay Ortak Girişimi tarafından devlete ödenmesi gereken 568 milyon liralık kullanım bedelinin tahsil edilmediği bulguları ortaya konmaktadır.

Bu bilgiler ışığında;

1. Kamulaştırma bedellerinin yanlış muhasebeleştirilmesi hakkında Sayıştay tarafından tespit edilen bulgudaki iddialar hakkında ne yapılmıştır?
2. Avrasya Tüneli projesinde 2019 yılsonu itibarıyla 36.801.229.142 TL olarak tespit edilen muhtemel vazgeçilen gelir tutarının muhasebe kayıtlarına alınmadığı iddiaları düzeltilmiş midir? Bu çerçevede yapılan garanti ödemesi ile kamu zarara uğratılmamış mıdır?
3. Avrasya Tüneli'nden geçişi tespit edilen kaçak geçişlerin cezası neden tahsil edilmiyor? Bu nedenle 24.143.396 TL fazladan yapılan garanti ödemesi ile kamu zarara uğratılmıyor mu? Ödenmeyen cezaların tahsili konusunda ne yapılması düşünülmektedir? Cezaların ödenmemesi konusunda hangi işlemler yapılmıştır?
4. Avrasya Tüneli için geçiş indirim ücreti uygulaması yapılması ile birlikte yıllık garanti ödemeleri ve indirimli geçiş uygulamasından doğan fark neden sözleşmede belirtilen zamanda ödenmemiştir? Bu farkın zamanında ödenmemesinden kaynaklı gecikme faizi ve döviz kuru farkı ile Bakanlık neden mali külfet altına sokulmuştur? Bu yolla kamunun zarara uğratılması konusunda herhangi bir işlem başlatılmış mıdır?
5. Osmangazi köprüsünün de dahil olduğu İstanbul-İzmir Otoyolu ihalesinde sözleşmeyi kazanan şirket lehine yasal düzenleme yapıldığı iddiaları doğru mudur? Yasaların geriye yürümemesi ilkesinin yok sayılarak söz konusu şirket için uygulandığı doğru mudur? Söz konusu şirketin ödemesi gereken 568 milyon liralık kullanım bedeli neden tahsil edilmemiştir? Bu konuda herhangi bir işlem başlatılmış mıdır?